

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Dominica xxvi. post penteco.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

Non prius quod spiritale est, sed quod carnale; & inde quod spiritale, id est, non prius synagoga credidit, quæ spiritualis fuit, sed gentilis populus, qui erat animalis, deinde synagoga quæ fuit spiritualis.

DOMINICA XXVI. POST PENTECOSTEN, ad Colossenses in

FRatres, Mortificate ergo membra uestra quæ sunt super terram, fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiam malam, & auaritiam, quæ est simulacrorum seruitus. Quoniam omnia simul peccata corpus esse, in epistola ad Romanos significat, idcirco nunc singula delicta describens, membra ea appellat, ut post acceptam observationem euangelicam, de saluatoris plenitudine ratione bonæ uitæ operam darent, abstinentes se ab omni turpitudine & desiderio malo, quo possint peritiæ diuinæ fructum non amittere. Multum enim obest, scire ueritatem, & minime illam factis prosequentibus affirmare. Hinc est enim unde dominus inter cætera ait: Qui autem scit, inquit, uoluntatem domini sui, & non facit, uapulabit plagis multis. Auaritiã tamen idololatriæ comparauit, ut nihil illa sceleratius demonstraret. Sub uno nomine duo pessima & impia genera designauit, quæ omni ratione monet fugienda. Primum etenim graue crimen idololatria est. Quid enim tam perniciosum tamque funestum, quam ad iniuriam creatoris dei, lignis & lapidibus uel alijs metallis honorificentie eius nomen tribuere, cum ipsi non patiantur, ut seruus nomine domini nuncupetur, quem non natura utique, sed quædam conditio subijcit seruituti? Aliud crimen quidem est auari-

Rom. 6.

Luc. 12.

tix, nō dispar malitia, sed diuersum in nomine, unde ad Timotheum ait: Radix enim omnium malorum est auaritia. Omnium enim capax est delictorū, ut auiditatis suæ (quod impossibile est) impleat desiderium, semper bibens & semper sitiens, Non immerito ergo sub uno nomine utrunq; malum ostendit, uno enim expleatur opere, quia sicut idololatria uni deo auferre nititur gloriam, ne quod eius peculiare est, solus habeat nomen deitatis, sibi soli condignum, ita & auaritia in dei se res extendit, ut si potest fieri, unus & solus creaturam eius usurpet, quā deus communem omnibus fecit. Unde dicit dominus per prophetam: Meum est aurū, & meum est argentum, utra q; igitur deo est inimica, ambæ eū deo abnegāt quæ eius sunt.

1. Ti. 6

Hag. 2

Propter quæ uenit ira dei.

Malorum memoratorum causa uenturū dicit iudicium dei, ut uindictetur in his, qui contempto deo & lege eius, interdīta sequi maluerunt.

in quibus & uos ambulastis aliquādo, cum uiueretis in illis. ¶ Quantum illis beneficium prestitit gratia dei per Iesum Christum, non tacet, ut gratulentur euasisse iram, quæ uentura est repente super infideles totius terræ. Et tales semet ipsos præbebant, ut parere possint præceptis eius, a quo a morte secunda sunt liberati.

Nūc autē deponite & uos hæc omnia, iram & indignationē animi, malitiā, blasphemiam, stultiloquium de ore uestro non procedat.

Nolite mentiri inuicem. exuite uos ueterem hominem cum actibus suis, & induite nouum, qui renouatur in agnitionem, secundum

imaginē eius qui cōdidit illū, ubinō est Græ-
 cus & Iudæus circumcisio & præputiū, barba-
 rus & Scytha, seruus & liber, sed oia & in omni-
 bus Chrius. ¶ Nunc ab his prohibet, quæ minora
 peccata uidentur, ne forte quia superius quæ gra-
 uiora sunt, mortificanda mandauit, hæc admitten-
 da, aut quasi non periculosa, non fugiēda putaren-
 tur. simul etiam, ut ex uti ueterem hominem, id est,
 tam uerbo quam actu contaminatos se uidentes,
 noui facti in Christo per agnitiōē ueritatis, quæ
 olim latuit, modo autem manifestata est per no-
 uam legem credētibz, ut similes fiant imagini ei-
 us qui creauit illos. Imago hæc in conuersione
 bonæ uitæ intelligenda est, sicut ad Corinthios in
 epistola prima: Quemadmodum portauim⁹ ima-
 ginem eius qui de terra est, ita portemus & imagi-
 nem eius qui de celo est. Iple est ergo creator hois,
 cuius imaginem portat: e nos iubet in sanctitate &
 bonis operibus, quæ de filij dei agnitione descen-
 dum. Nemo enim potest bonam & mundam ha-
 bere uitam, nisi habeat cui hanc exhibeat: a quo si
 non præmium, certe uel laudē expectat. Sed apud
 deum & laus & præmium separantur: quia nō pa-
 titur deus iustitia eum, q̄ carnis uitia abiecerit nō
 coronari. In hac ita q̄ agnitiōe nullus indignus ex-
 cipitur, quasi non mereatur accedere ad fidē Chri-
 sti. Omnes enim accedentes, unum fiunt, deleti q̄d
 fuerant, & scripti quod esse cœperunt: ut quia uni-
 us si dei sunt, in eo ipso unius sint & meriti, ut quos
 fides iungit, non possint discerni, propter quod di-
 uersi natura & gente siue conditione sunt. Omnia
 em̄ & in his om̄ibus Christus est. Quia em̄ cuncta

1. Cor. 15

membra eius sunt, omnia Christus est. Et dū una
 confessio eorum est de spe eius, in omnibus Chri-
 stus est. & sic omnia corpus eius, ut professio eorū
 & natura cōcorder. Alia est tamē imago hęc, quā
 de agnitione saluatoris dicitur creari: & alia imago
 hęc, quam de agnitione saluatoris, ad quā factus
 est primus homo. Ista enim imago est & in fœmi-
 na, cum agnoscit eum qui se creauit: & obtempe-
 rans uolūtatī eius, abstinet a uia turpi & actu per-
 uerso. Illa autē imago in solo uiro est, sicut idem 1. Cor. ii
 dicit in epistola ad Corinthios prima: Vir quidem
 non debet uelare caput, cum sit imago & gloria
 dei. Si autem & mulier non uelaret caput, esset &
 ipsa imago dei. Sed congruum erat: & facta ui-
 ro subiecta, diceretur esse imago dei. Nam in Ge- Gen. i
 nesi ita ait. Et fecit deus hominem, ad imaginē dei
 fecit eū, ut sicut deus unus ē, unus ab eo fieret ho-
 mo, ut quomodo ex deo uno omnia, ita ex uno ho-
 mine omne genus esset super faciem totius terrę.
 Vnus igitur unum fecit, qui unitatis eius haberet
 imaginem: & ipsa in uiro & in muliere similitudo
 mysterij patris & filij. Barbarū autem ab Scytha
 segregauit, sicut seruum a libero, non utiq; a Chri-
 sto, in quo omnes unum sunt, sed in morum ferita-
 te & in gentis immanitate. Peiores enim hos bar-
 baros intelligi uoluit, antequam credant, cū Grę-
 corum libri iustitiam eorum prædicent, quam du-
 ce natura sequebantur, intantum, ut eū magnum
 apud nos peccatum furtum habeatur, quod, ingt:
 Gręci magna cū industria & doctrina iustitię in-
 uestigarunt, hos naturaliter apprehendisse collau-
 dant. Sed quoniam degenerant omnia, postea ma-
 gis uituperabiles esse cœperunt, quam fuerāt ante

laudabiles. Postquam enim mulieres eorum legē
uirili uti cœperunt, quas Amazonas primitus asse-
runt appellatas, totā Asiā contra naturā subijci-
entes, sic contigit, ut & uiricanum more rabidi effi-
cerentur, immanes, syluestres, inculti plus quam
barbari: intantum, ut immutati ad carnem huma-
nam uescendam imbuerentur. Quid mirum, cum
& ipsi Romani longe alij fuerint, quam nunc sint.
Nam & mulieribus eorum castitatis causa uini
usus incognitus fuit, sicut nunc aquæ. Intantum
enim ugebat disciplinæ autoritas, ut subiectum
nas non faceret quod uolebat.

DOMINICA XXVI. POST PEN-
tecosten. Iohannis VI.

In illo tempore Cum subleuasset oculos
Iesus, & uidisset maximam multitudinem
uenientem ad se, dicit ad Philippum: Vnde
ememus panes, Et reliqua.

Quoties legimus dñm ex paucis panibus
multas turbas hominum pauisse, non tamē
est mirandum, quantum uenerandum. Nō
est enim mirū, quia potuit: sed potius uenerandū,
quia facere uoluit. Qui enim ex nihilo cūcta crea-
uit, nō est mirum, si ex paucis panibus multas tur-
bas pauit. Sed illud considerandum est, quod dñs
refectur⁹ turbas, prius subleuatis oculis in cælum
respexisse dicitur: Oculi enī domini in scripturis,
duplicem habent significationem, &c.

Vide dominicam Lætare in Quadragesima.